

Der var intet verdenshistorisk snyderi muligt, der var disciplen dannet efter paradigmet – ikke som i den bestående kristenhed, hvor man (antaget hvad jo dog vel sandhed er, at Kristus er paradigmet), når man betragter de enkelte kristne, må blive lige så forbavset ved tanken om, at de er dannede efter paradigmet, lige så forbavset, som hvis en påstod, at huset taber efter paradigmet bord.

Når man agter på, hvorledes der leves i kristenheden, skulle man virkelig tro, at i hedenskabet måtte da menneskene have levet aldeles uden jordiske lidelser og genvordigheder og hvad dertil hører – i den grad er man i kristenheden gået glip af pointet betræffende hvad der er specifik kristelig lidelse, den lidelse som Kristus og kristendommen selv har bragt ind i verden; i den grad har kristenheden behaget og behager den sig i at prædike denne hele remse af jordiske genvordigheder ind i de specifikke kristelige lidelsers kategori.

Man har afskaffet den egentlige kristelige lidelse 'for ordets skyld, for retfærdigheds skyld osv.', og derimod majer man de sædvanlige menneskelige lidelser ud til at være disse, og får dem så – o, mesterstykke af bagvendthed – til at gå efter paradigmet.

Allerede i forhold til de mindre religiøse paradigmer er det skik og brug at tage dem forfængeligt. En mands kone dør. Så prædiker præsten om Abraham, der ofrer Isak, og enkemanden bliver ved hans velærværdigheds kunst portrætteret som en slags Abraham, en pendant til Abraham.

Der er naturligvis ikke spor af mening i den tale, eller præstens opfattelse er hverken enkemanden eller Abraham; men manden synes godt om det, han giver med fornøjelse 10 rigsbankdaler. Derfor, og menigheden har ikke noget

Abraham og Isak, af den italienske maler Cigoli (egl. Ludovico Cardi 1559-1613). Det er i første Mosebog (22,1-19), man kan læse fortællingen om Guds befaling til Abraham om at drage til Moria-bjerget, for at ofre sin søn Isak. Abraham blev imidlertid, som det fremgår af billedet, stoppet af en engel.

derimod, thi hver især venter på, at turen kommer til ham – skulle man ikke også gerne give 10 rigsbankdaler. For så nemt at komme til at ligne Abraham!

Et sådant tilfælde som dette: En mands kone dør kan ikke gå efter paradigmet Abraham. Det er jo dog vel ikke manden, der har ofret konen, eller, som præsten upåset med bestemthed ville sige, 'har villet slå sin kone ihjel', hun er jo ved døden afgået.

Men pointet i Abraham, dette forfærdelige der er hans lidelses uendelig potenserede anstrengelse, er ansvaret; at Abraham er den handlende, som vil gå hen og ofre Isak.

Og således nu også i forhold til 'paradigmet', Kristus og de afledte kristelige paradigmer. Man har ganske fået det bragt i glemme, hvad der forstås ved den egentlige kristelige lidelse, og de afledte kristelige paradigmer. Man har ganske fået det bragt i glemme, hvad der forstås ved den egentlige kristelige lidelse; man tager de almindelige menneskelige lidelser og dem – ja, hvorledes det går til, er over min forstand – men dem får man til at gå efter de kristelige paradigmer.

Dersom man i modsætning til den rene kristendom ville kalde dette den anvendte kristendom, så kan man med sandhed sige, den er meget slet anvendt.

Det afgørende i den kristelige lidelse er: Frivilligheden og forargelsens mulighed for den lidende. Der læses om apostlene, at de forlod alt for at følge Kristus efter. Det var altså frivilligt. Nu er der i kristenheden en mand, der er så uheldig at tabe alt hvad han ejer og har; han har ikke opgivet det mindste, han har tabt alt.

Så studerer da præsten bravt på en trøstetale; men hvad enten det ligger i den meget 'studerer' eller hvori det nu ligger, det løber sur for hans velærværdighed, det at tabe alt og det